

Amortizační stupnice

Pro výpočet technické hodnoty různých typů strojů a zařízení s životností 5 - 25 let odpovídá průběh pěti základních amortizačních stupnic, které jsou stanoveny pro délku technického života strojů 5, 10, 15, 20 a 25 let:

- rychlejší pokles hodnoty v prvních letech, (přibližně odpovídá i lineární odpisové sazbě strojů podle vyhlášky FMF č. 586/1990 Sb.),
- mírnější pokles do cca 10 - 30% technické hodnoty sledující stáří a běžné opotřebení při dobré údržbě,
- pokles v závěrečném období využívání. Tento pokles je určen zejména skutečností, že v této době obvykle končí možnost zabezpečování náhradních dílů, případně končí zásoba náhradních dílů ve vybavení stroje. Navíc při dosažení mezních hodnot opotřebení některých intenzivně namáhaných dílů dochází ke zvýšení četnosti poruch,
- všeobecně je hodnota stroje i zařízení 10% stanovena jako limitní, pokud je stroj či zařízení dále schopno provozu či užívání. Obvykle je hodnota starších strojů, které bezchybně plní svůj účel (jsou za hranicí doby provozu příslušné amortizační křivky) 20%. Je to dáno hodnotou vložené práce a náhradních dílů, které bezchybný provoz zaručují,
- u strojů, kde v konstrukci převažují díly dlouhodobé životnosti (např. ruční lis s litinovým rámem) může být zbytková životnost i vyšší.

Zásady pro výběr stupnic

Rozhodujícím hlediskem pro výběr stupnice je stanovení délky středního technického života (životnosti) stroje. Nezbytné je respektovat charakter užívání konkrétního oceňovaného stroje - odhad životnosti v určitém prostředí. Jiná stupnice se vybere např. u pásového dopravníku používaného občas v obchodě a jiná u téhož typu stroje používaného denně v agrotechnickém podniku.

Koncem technického života je takový stav stroje, při kterém musí být jeho další využívání přerušeno pro neodstranitelné porušení bezpečnostních parametrů nebo neodstranitelné překročení stanovených mezních parametrů, neodstranitelné snížení užitných vlastností, efektivnosti bezpečnostních předpisů apod.

Přirážky a srážky při hodnocení technického stavu stroje (+/- PS)

Přirážky a srážky se stanoví na základě výsledku prohlídky. Přirážkou se ohodnotí zejména prokazatelné zvýšení užitné hodnoty po provedené běžné opravě nebo pokud je zřejmé, že stroj byl minimálně využíván. Srážkou se ohodnotí zejména zjevná porucha některého dílu stroje, vyšší opotřebení, nedostatečná údržba, deformace, koroze, znečištění stroje zejména únikem provozních náplní, závady el. instalace, porušení bezpečnostních předpisů apod.

Při hodnocení vlivu oprav na technickou hodnotu stroje nesmí zvýšení překročit hodnotu stroje továrně nového. Jakkoliv rozsáhlou a nákladnou opravou - tedy v krajním případě složením stroje ze skupin továrně nových - nemůže být sestaven stroj, který by měl vlastnosti lepší než stroj továrně nový.